

They say that there was not put into the whole Sallad, more than what grows upon one of these Roots.

*Feb. 8th, 1732.*

---

IV. *Descriptio LUMINUM BOREALIU Vitembergæ Anno MDCCXXXII. conspectorum. Auctore Joh. Frider. Weidlero LL. D. Mathes. Profess. Primar. Vitemberg. R. S. S.*

**A**NNO 1732, die 18 Febr. St. V. circa horam IX vespertinam sereno cœlo aurora borealis enituit. Nimirum sub septentrionibus arcus ater 20 gradibus parte sui media elevatus hora IX conspectus est, cum paulo ante eadem vespera cœlum ibidem serenum fuisset notatum. Imminens atro illi arcui cœli regio candida erat, atque ex hac subinde erumpebant solitæ luminis borei radiationes, sive pyramides luminosæ, tum etiam vapores candidi pertenuës, qui instar nubecularum celeri motu versus verticem ferebantur.

Hora x aliquamdiu cessare motus materiæ luminosæ videbatur; mox tamen vapores albi undarum specie iterum ex alba illa cœli regione prodibant: imago autem tentorii prope verticem visa non fuit.

Hora x. min. 30. alba arcus caliginosæ fasciæ dilatabatur, sed vapores lucidi inde parcius exibant.

Pyramides lucidæ utrimque prope Septentrionis cardinem enascebantur. Vapores vero fluctuantes versus occasum erant frequentiores. Aer perpetuo tranquillus erat.

Anno 1732, die 12 Octobris, St. V. statim post horam vi vespertinam iterum eluxit aurora borealis. Nempe arcus caliginosus inter NNW. & NE. expandebatur. Supra eum clara eminebat cœli regio, circiter 10 gradus lata, non accurate arcus figuram exprimens. Latior portio in occasum a cardine Septentrionis 10 circiter gradibus declinabat; atque hinc, tanquam ex materiæ lucentis fonte, hora vi, min. 30, exhibant plurimæ candidæ pyramides, quæ fere ipsum Zenith assequebantur: nonnullæ ex iis rubebant, citoque evanescebant, una earum in Zenith usque, inter coronam & Herculem porrecta diutius subsistebat, unam tantum radiationem versus N E observavi. Intra quadrantem horæ hic luminum borealium lusus finiebatur. Nubes, quæ antea versus occasum hærebant, austro impulsæ diffundebantur & in ortum contendebant. Sub illis tamen versus ortum remanebat lucida regio, & arcus niger infra horizontem condebatur, arcus candidus nigro imminens una cum nubibus infra horizontem descendebat, & dissipatâ tum caligine, tum nubibus tenuibus hora vii cœlo undiquaque serenitas reddebatur. Tota tamen nocte lumen tenue partem horizontis septentrionalem occupavit.

Præter hæc, quæ ipsemet contemplatus sum, lumina borealia etiam alia minus splendida luxisse dicuntur, Diebus 10 Martii, 13 Aprilis, 11 Augusti, 30 Augusti, St. V. sed de phænomenis eorum singularibus nihil certi habeo compertum.

Cæterum his aliisque, quas superioribus annis cepi, illius Lucis observationibus, magis magisque moveor ut credam, habere eam omnino sedem suam circa polum magneticum, vel saltem inde ejus motum

tum quodammodo regi & determinari, quod pro summa, qua pollet, ingenij sagacitate perspexit primus illustris Halleius.

De effectu auroræ borealis nondum fatis luculenter constat. Tantum illud notavi, nunquam non unum pluresve dies perquam ferenos illius deflagrationem proxime subsequi. Sueci Norwegique, quibus sapius hoc phænomenon apparet, longa experientia didicisse dicuntur, quod lux borea, quando circa autumnus initium frequentius exsplendescit, temperatorem auram & largam messem promittat, quapropter auroram borealem vulgari sermone, *Boznumod*, sive segetis maturationem appellant. Idem auroras Septentrionales hibernas, sæpe recurrentes, pro frigoris asperioris indicio prælagiove habent, quemadmodum narrat D. Leopold in relatione epistolica de itinere suo Suecico ad V. CL. Joan. Woodwardum, p. 19. Edit. Londini, A. 1720. Priori hypothese conformia sunt experimenta, autumnus Anni 1731, nostro in Climate capta. Mense enim Octobri illius Anni diebus IV, VII, VIII, X, XXIII. St. N. Lumen boreale & frequentissimum & splendidissimum notavimus, idemque postea tempestas adeo opportuna frugibus excepit, ut ditissimos agrorum hortorumque proventus Anno 1732, collegerimus.